

ST·OLAV

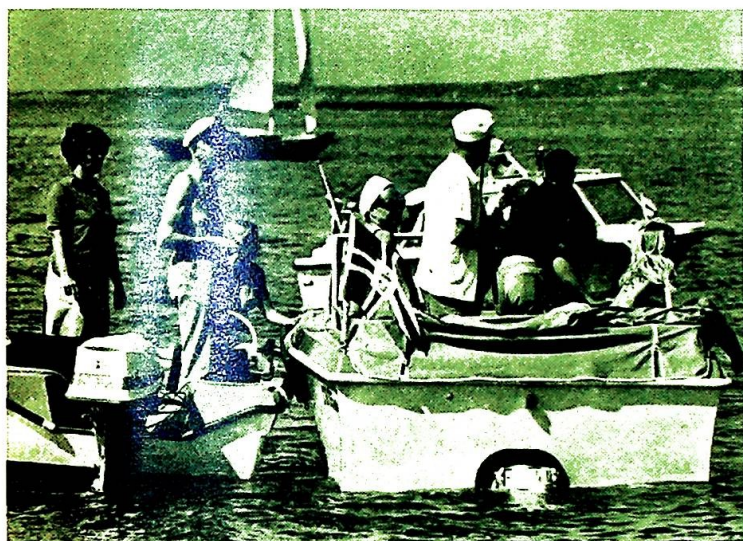
K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 12 / 13

88. ÅRGANG

3. JULI

1976

SOMMER-
NUMMER

● Efter to TV-kvelder

(Side 186)

● Professor Jacob Jervell

(Side 190)

● Kvinner og menn og venner

(Side 204)

En katolsk mening om saken

HÅPET

Tanker etter to TV-kvelder

Dette sto i et TV-program før det svenske «Leva Livet» ble sendt på fjernsynsskjermen i juni: «Døden er fortrenget og bortgjemt. Den er blitt en smertefull strek i regningen i vårt velferdssamfunn. Vi kan ikke kjøpe evig liv på avbetaling. Døden er det evige spøkelse som lurar bakom ergometersyklar og blafrende stearinlys. Den griner hver dag mot oss bak avisrubrikkene om nitritskinke, kolestrol, luftforurensning og kreftfremkallende produkter. Sjelden våger vi å kalle døden med dens rette navn. Vi bruker omskrivninger, sier at den avdøde er gått bort, har forlatt oss eller er stedd til hvile.

Vi skyver tanken på døden til side. Når våre barn sier at de er redde for å dø, ber vi dem tenke på noe annet. Det er lenge siden mennesker så på døden som en naturlig og verdig avslutning på et langt liv, slik de gjorde i de gamle bondesamfunn. Har utviklingen drevet oss for langt allerede? Er vi allerede blitt offer for det gigantiske medisinske apparat og de tekniske fremskritt som gir oss en tilfeldig, klinisk velferdsdød blandt slanger, blinkende knapper, kardiogram og hjertemaskiner?

Hvorfor gjemmer vi døden og skammer oss over den?»

Efter denne riktige og på fler enn en måte skremmende analyse forsøkte vi så i noen hektiske TV-døgn å snakke om problemet.

Efter undertegnedes mening på en høyst utilfredsstillende måte.

*

Tirsdag den 8. juni så vi den svenske journalisten Anna-Maria Hager-

fors' stykke LEVA LIVET. Kort fortalt var innholdet dette:

«Nina Torstensson, 45 år, er hjemmевærende med tre barn. Hun er gift med Bengt som er lektor, og de tilhører den jevne middelklassen. Nina er akkurat begynt å tenke på om hun kanskje skal tre ut i yrkeslivet igjen, når barna nå ikke trenger henne så meget som før. Da oppstår katastrofen — det viser seg at Nina er rammet av en uheldelig hjerne-svulst.

«Leva Livet» skildrer Ninas og familiens opplevelser frem til dødsøyeblikket. For Nina blir det en kamp for å akseptere og forberede seg til døden. Både hennes mann og resten av familien stilles overfor mange vanskelige avgjørelser og spørsmål. Vil Nina vite sannheten? Kanskje vet hun det innerst inne? Hvorfor planlegger hun likevel så ivrig fremtiden? Hvorfor blir hun hysterisk, og hvorfor støter hun bort sin familie?

Familien må lære seg opp til å innstille seg på Ninas død. Hennes sykdomstid er fylt av skrekk og angst, av håp og fortrenkning, av depresjon og håpløshet.»

I dødsøyeblikket — da det har lyktes å få den syke hjem — dør Nina med mann og tre barn rundt seg. I et sterkt, blendende lysskjær blir døden naturlig, nesten vakker.

*

Dagen etter var tre samlet med en programleder i studio for å snakke om stykket og problemene det reiste: en medisiner, en sykepleier og en prest.

Heller ikke her skal vi forsøke oss på en egen vurdering. Vi holder oss til et avisreferat av samtalen:

«De fleste mennesker dør i fred og ro og opplever døden som en befrielse og en venn.

Det burde være en menneskerett å få dø i armene på den man har hatt kjær i livet.

Legen har en etisk plikt til å si en døende pasient sannheten. Det er imidlertid avhengig av hvordan det gjøres, kanskje sjokket må fordeles.

Dette ble sagt under et samtaleprogram i Fjernsynet ved Wenche Margrete Myhre igår etter fjernsynsteaterforestillingen «Leva Livet» tirsdag. I radioens Ekko igår hadde hun en prat med en pasient som for fem år siden fikk vite at han ville dø innen to år. Han lever fremdeles — og ser godt ut!

Professor dr. med. Christian Borchgrevink, pater Hallvard Rieber-Mohn og sykepleier I. Wergeland Sørbye deltok i en samtale som innebar en skarp kritikk av forholdene ved våre sykehus. Ikke på grunn av den tekniske side, den er i orden. Men den menneskelige — den del av livet som er noe mer enn kjøtt og blod.

De døende pasienter skys av leger og pleiere fordi de selv ofte står usikre overfor den uomgjengelige død. Oppdragelse, boforhold og en rekke andre ting har gjort oss fremmede overfor døden. Den er havnet på det sted der seksualiteten var i Victoria-tiden — bortgjemt, unevnt.

Og så fuskes det da. Pasienter holdes uvitende om det som venter, det spilles komedie — så godt du ser ut! — nærmest for å lure vedkommende inn i evigheten.

Mange flere burde få lov til å dø hjemme hvis det teknisk kan gjenomføres. Det menneskelige nærvær er kanskje viktigere enn å forlenge et liv et par uker. Redselen for å dø er oftest ikke redselen for å være død, men for ensomheten i det man dør. Er det tilfellet, kan vi gjøre noe med det.

I årevis har man snakket om at døden dessverre er tabu i vårt samfunn. Man kan ikke snakke om døden, sier man, og så snakkes det og skrives det om døden. Men ennå står det igjen å la døden bli en realitet for hver enkelt av oss. Når jeg erkjenner at livet er en gave, og at det

ikke er noen selvfølge, da blir livet selv viktigere og rikere for meg.»

*

Så langt TV-programmene.

Det var programmer som mange, mange mottok med takknemlighet. I vår plastpakkede verden trenges det virkelig at man enkelte ganger snakker om virkeligheten — og døden er en del av denne virkelighet. Noe som gjelder for alle og noe som før eller senere rammer alle, i en fredlig søvn, i en brutal ulykke, etter måneder av smerte og forvirring.

Det er bare den ting at man, etter undertegnedes mening, gikk som katten rundt den varme grøten. Man gjorde døden til noe som er en naturlig del av livet, man fjernet mange skremsler og tabu-forestillinger, man snakker om «massefortrengninger» og vår sivilisasjon og vår generasjons merkelige eksperiment: dette konsekvent å late som om døden kan gjemmes bort på klinikker, pleiehjem, i aldersboliger, i de gamles verden. Men man stoppet der.

For noen uker siden gjenga vi her

i ST. OLAV noen dagboksnotater av en ung ordenssøster som skulle dø av kreft. Tro om ikke hennes enkle ord sa atskillig mer enn ekspertenes formuleringer?

Hvorfor?

Fordi *hun* snakket om en fortsettelse, et håp.

*

Jeg er klar over hvor vanskelig det er å snakke om noe slikt.

Moderne mennesker blir ikke fromme og føyelige fordi om de hører noen gode ord, stykker av en salme eller noe lignende.

Så langt kan også jeg være enig i programmene. De gjorde antagelig stor nytte, de knyttet døende fastere til sine familier kanskje. Vi ble så modige at vi våget å snakke om døden høyt.

Men hva så?

Døden, slutten på livet slik vi har kjent det, er fremdeles et mysterium. Som ikke forandres noe selv om vi sier aldri så mange ganger at døden

(Forts. neste side)

Håpet

(Forts. fra forrige side)

er en naturlig ting, det eneste sikre i livet.

*

Ja, hvor naturlig er egentlig døden?

Jeg forestiller meg at vår tro sier noe om det, men det bør visst mer kyndige personer eventuelt forklare.

Men en ting skal med en gang være et bidrag til debatten, brenner vi inne med det nå har vi ødelagt mye. Og sviktet, ikke bare vår oppgave som Kristi venner, men de av våre medmennesker som ønsker et annet svar enn det en TV-skjerm kunne gi:

Vi tror og lever på at det er en fortsettelse, i en eller annen form. At ingenting er slutt med døden.

Og at denne sannhet ikke bare gjelder de troende, men alle.

*

I en verden som altfor lenge har vært preget av pessimisme og undergangsstemming og frykt er dette vel det egentlige budskap vi har å gi våre medmennesker.

Ikke en pen forklaring om livets gang, men et håp.

For først på et virkelig håp kan vi visst alle LEVA LIVET.

Treffes
på
2072 26
eller
2895 18

Ige Rønning

Kvinner som prester?

Ifølge The Tablet antyder pålitelige kilder i Rom at den pavelige bibelkommisjon på et plenums møte nylig enstemmig har uttalt at Det Nye Testamentet i seg selv ikke klart og engang for alle avgjør spørsmålet om kvinner kan ordineres som prester i Kirken.

Med 12 mot 5 stemmer vedtok videre kommisjonen at Skriftens ord i seg selv ikke gir tilstrekkelig grunn til å utelukke muligheten av å ordinere kvinner. Med det samme stemmetall ble kommisjonen enige om at Kirken ikke gikk mot Kristi plan for den hvis den tillot ordinasjon av kvinner.

Kommisjonens standpunkt avviker fra Pavens og mange biskopers holdning til dette spørsmål i den katolske kirke.

En
kløvn

Jeg ble ærlig talt fenomenalt sint — håper det er siste gangen i denne ferietiden.

Men la meg forklare hvorfor.

Vi har på de foregående sider i dette nummeret en artikkel som vi har kalt HÅPET. En artikkel hvor vi snakker om liv og død, om to fjernsynsprogrammer og om dette at kristne ikke absolutt skal holde kjæft.

Enkelte ganger må vi faktisk erkjenne at vi kanskje er tåper i verdens øyne når vi sier noe om vår tro.

For eksempel i forhold til døden.

Men, det er et stort MEN i dette. Det er ikke likegyldig hvordan det sies.

Det er faktisk meget vanskelig å snakke noe fornuftig om slike ting til mennesker som er alvorlig syke. Det krever ikke bare bibel-lesning, men også en god porsjon menneskelighet og en masse takt og forståelse. Og en passe porsjon med selvkritikk.

At noen av oss ganske ufortjent kan tro på en fortsettelse, gir oss såvisst ikke noen rett til å gaulle kristelige salmer på et sykeværelse hvor det kanskje trenges stillhet.

Jeg ble som sagt rasende. I de dagene

vi holdt på med nevnte artikkel, fikk jeg høre om hvordan en 24 år gammel datter av en bekjent plutselig lå døds- syk av kreft. På noen få uker hadde man oppdaget at piken var syk, nå var situasjonen tilsynelatende håpløs.

En annen av denne hardt rammede families venner sendte et vakkert kort til den syke — som ennå ikke visste alt om sin situasjon engang. På kortet sto det en from hilsen, et godt skrift- sted og ordene JESUS VENTER PÅ DEG.

Det er det dummeste jeg har støtt på i år. En velment dumhet som gjorde den syke forvirret, vill av raseri og hå- nende. Hun har i sitt unge liv ikke ruk- ket å tenke nærmere over hverken livet eller døden, hun har hatt liten eller in- gen kontakt med kristne.

Det nesten søtlige slagordet må ha hatt en helt annen virkning enn den som var tilsiktet, selvfølgelig.

Avsenderen, som jeg også kjenner, er en velstudert luthersk teolog. Han ville fortelle den døende om troens hemmeligheter på enklest mulige måte.

Men det er jo ikke på denne måten vi skal forsøke å si noe om at vi tror på en fortsettelse. Vi aner ikke noe om hvordan denne fortsettelsen er engang, men den er vårt håp. Avgjørende for oss, og gyldig for alle, ikke bare for de som allerede tror.

Men pene kort med skriftsteder og slikt er nå engang ikke vår måte å snakke om dette på.

REDAKSJONELT:

VEKK MED PROBLEMENE?

Vel, hvem ønsker ikke av og til nå å gjøre som denne smilende dame, vifte vekk alt alvorlig snakk og bare ha ferie — på stranden, i fjellet eller ett eller annet sted ute i den store verden.

Vi trenger jo faktisk en pause i alt maset.

Likevel presser ST. OLAV seg lik-som på med dette sommernummeret som blant annet diskuterer døden, som har et intervju med professor Jervell om alvorlige ting, som stiller opp med en sint Klovn osv. Er det noen mening i slikt?

Burde vi ikke ta mer hensyn til den smilende, men ganske avvisende juli-

damen på bildet og servere noen enkle oppskrifter eller noen gøyale spådommer om vær, badetemperaturer og priser på hoteller i, skal vi si Tunis.

Redaksjonen er dum, den tror ikke på dette. Beklager.

Vi innbiller oss nemlig at det er mange som ganske fornøyd også bruker en time til å lese ting på bade-stranden eller i hytteveggen som sier dem noe. Ting som til og med minner om resten av året.

Å ha ferie er da kanskje blant annet å få tid til å lese noe som man endelig kan tenke over i fred og ro, eventuelt diskutere og gjøre seg opp

en mening. Det er ikke stressende.

Stressende er det derimot å fly hit og dit i det daglige kjas og aldri ha råd til en slik luksus det er å få lest noe i fred, få tenkt noe gjennom i fred.

I neste omgang kan vi også si:

Kanskje en slik linje i et sommer-nummer kan gi litt av denne ro. Ro til å gå dypere i tingene, ro til å ta for seg lesestoff som er atskillig viktigere enn det vi har, ro til å snakke sammen, til å lytte. Til å be.

God sommer, alle sammen. Dytt ikke vekk alle problemer.

Vi møtes igjen om noen uker.

Å. R.

MESSE PÅ FILEFJELL

St. Thomas Kirken på Filefjell

Søndag 18. juli kl. 12:

Messe v/ Mgr. F. J. Fishedick.

OBS!

Vi ber de av våre abonnenter som ennå ikke har betalt kontingenten for 1976 (1975?) om vennligst å innbetale nå.

Husk: Ekstra purringer betyr økede utgifter for bladet.

OBS!

K.G.J. intervjuer:

Professor Jacob Jervell

Klokken åtte en morgen stiller ST. OLAV på teologiprofessor Jacob Jervells kontor på universitetet. Han er smilende og opplagt og spør lett unnskyldende om det var hardt å måtte opp og ut så tidlig, men han hadde altså ingen annen tid... Selv har han sin vane tro allerede vært en time på kontoret for å få unna en del arbeid før telefonen begynner å kime og studenter og kolleger banker på døren. Man får med møyen plasert kasettopptageren blant alle papirene på skrivebordet mens professoren kryper på høystegne knær under det for å finne en stikkontakt, for «det er best å spare på batteriene når man kan».

Det er ikke ST. OLAVs hensikt å blande seg i Den norske kirkes indre stridigheter, men det kan være litt av hvert å snakke med en mann om som først får attest for god og aktuell forkynnelse, og i neste øyeblikk får vite at denne forkynnelse ikke kan tillates i Den norske kirke, og som man selv kjenner som en glimrende foreleser, levende og inspirerende.

Det første spørsmålet kommer av seg selv: Hvordan føles det å være erklært for kjetter — jeg vet ikke for hvilken gang?

Jervell ler litt: Jeg kan ikke si at jeg har så sterke følelser i det hele tatt for det. Så blir han alvorlig og fortsetter: Det som føles vondt, er tanken på at vi nå får et nytt rush

av mennesker som sukker oppgitt og sier: «Ja, var det ikke det vi tenkte om denne kirken. De har hatt et visst håp til forkynnelsen — og til kirken, og nå føler de at der brast også det håpet. Det er vondt.

— Synes De det er noe berettiget i anklagen?

— Nei, i denne anklagen synes jeg ikke det er noe som helst berettiget, sier han bestemt. Det som kunne vært berettiget, er at en biskop overfor en forkynnelse som bruker litt andre ord og begreper enn vanlig, spør. Er dette riktig, er det forsvarlig, er det ansvarlig? Det må en biskop har skjedd her, er at en biskop har erd skjedd her, er at en biskop har gitt meg ubetinget attest for god og aktuell forkynnelse, og i neste omgang sier at denne forkynnelse kan man ikke få høre i Den norske kirke. Og det mener jeg — det er da uberettiget, eller i beste fall tankeløst.

— Men forholdet er vel det at man godtar forkynneren Jervell, men ikke forskeren. Hvordan er det for Dem — setter De vanntett skille mellom de to områdene i Deres virke?

Professor Jervell svinger litt på stolen, snur den mot vinduet igjen og sier: For meg ville det vært utenkelig å forkynne uten på bakgrunn av den forskning som foregår. Jeg tror også at for mange mennesker har de siste års bibelforskning åpnet uanede dybder og en ny forståelse for hva kristentroen innebærer, og for hva Gud er, hva mennesket er, og hva verden er — som delvis er blitt borte i vår norske kristendom. Personlig har jeg opplevd bibelforskningen som en veldig befrielse og som en nødvendig selvkritikk. Den historisk-kritiske forskning oppfatter jeg først og fremst som en selvkritikk, fordi jeg også opplever min egen situasjon overfor kristendommen slik at jeg er villig til å tolke kristendommen slik det passer for oss nu — i vårt eget kram i 1976. Og evangelieforskningen hjelper meg til å se hvordan kristendommen opprinnelig var, og gi meg et korrektiv til det jeg selv er i ferd med å gjøre. Evangelieforskningen er

nyttig som en advarsel, men også som et speil for min egen og min egen tids kristendom. Og jeg mener at alt som er skjedd av *sunt* oppbrudd innen samtlige kirker i de senere år, er ikke minst kommet fordi det bibelske materiale er blitt presentert for oss på denne måten. Noe av det mest løfterike i dag er det internasjonale fellesskap av bibelforskere og eksegeter som går over alle konfesjonelle grenser.

— Jeg kunne ha lyst til å spørre om forskerens forhold til troen. Setter forskeren sin tro ut av spill når han forsker for å se på for eksempel evangeliene som på ethvert annet forskningsobjekt. Eller er det troen som leder hans undersøkelser?

Jacob Jervell smaker litt på spørsmålet, begynner nølende, med å si at det er ikke så lett å svare, men etter hvert blir det en hel liten forelesning av det. Han «tenker høyt», sier han, forsøker med vitenskapsmannens samvittighetsfullhet å uttrykke sin tanke så nøyaktig og fullstendig som mulig.

— En teologisk forsker har ikke noe annet av metoder og materiale enn en annen forsker har. Jeg kunne si det slik at enten en forsker tror eller ikke tror, så er han nødt til å si bestemte ting om Jesus, la oss si dette at Jesus ikke har betraktet seg som en vanlig profet eller et vanlig medmenneske, men har betraktet seg som en helt enestående skikkelse i historien, Guds avgjørende åpenbaring, hans siste ord til menneskene, menneskehetens skjebne i nåtid og fremtid. Det må etter mitt skjønn enhver historiker si, uansett hvilken trosoppfatning han har, hevder professor Jervell og fortsetter:

Spørsmålet om tro kommer inn i det øyeblikk man står overfor problemet: Er dette sant? Da kan historikeren bare melde pass og si at det kan han ikke svare på, han kan ikke se utenfor den ramme han selv har satt opp. Spørsmålet om Jesus hadde rett eller ikke, det kan bare forskeren som troende svare på. Og selvfølgelig ikke forskeren som troende alene —

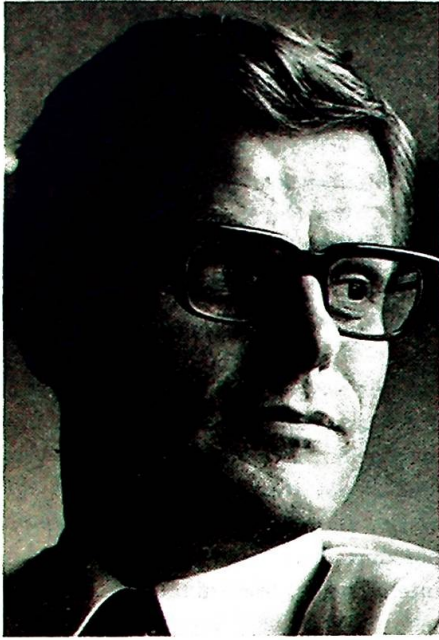
det er ikke individet som svarer, da kan en jo svare helt tilfeldig, ut fra sitt miljø og sine forutsetninger. Det er hele den kristne tradisjon, den kristne kirke — dersom den lever så noenlunde hederlig. Alt dette er med på å forme svaret.

For meg er det veldig vesentlig å kunne si at det er ikke mulig på historisk saklig, vitenskapelig grunnlag å avvise at Jesus sa bestemte ting om seg selv som setter ham i en ganske annen stiling enn alle, alle andre mennesker. Det kan man ikke avvise med at det er myter og legender, for dette kan man føre direkte tilbake på personen selv. Jeg mener at alt det intelligensen, forskningen kan si, det må troen være interessert i, men selve spranget fra det ene til det annet, det er en annen ting. Jeg pleier å si til studentene at forskningen har bare ett øye, mens troen har to. Forskningen ser overflaten, troen ser innsiden. Den tenker intuitivt og ut fra den åpenbaring som er gitt menneskene. Men selvfølgelig er det sammenheng her — mellom min måte å tenke på og min måte å tro på, det vet jo katolske teologer bedre enn noen.

Professor Jervell sammenfatter sin tanke slik: Jeg tror kirken er meget tjent med at man holder ganske klart for seg hva man kan si ved hjelp av vitenskapelige midler og metoder, og hva man kan si ved hjelp av troen, og begge deler skal være like hederlige. Men han har ikke avsluttet sin tankerekke om teologenes oppgave og fortsetter:

Det vi har å gjøre som teologer, det er å tale om troens ting, også historisk — til enhver tid. Jeg vil jo ikke overlate det til dem, fordi de selvfølgelig også har sine tankemesige og ideologiske forutsetninger. Men det er i samtalen mellom forskere med forskjellige ideologiske forutsetninger vi kan komme ned til det alle må være enige om, visse helt grunnleggende ting. — Han farer ivrig videre: Det står enhvert menneske fritt å si at det ikke tror på opp-

(Forts. neste side)

Intervjuet med professor Jacob Jervell

(Forts. fra forrige side)

standelsen, en forsker kan si at oppstandelsen er en myte eller legende eller hva han vil, men han kan ikke benekte at oppstandelsen og troen på oppstandelsen er den eneste forklaring på at kristendommen overhodet ble til. Tar man bort det som skjedde etter Jesu død, det som en rekke disipler sto frem og sa — at Jesus var levende, da er det ikke mulig å gi noen som helst rimelig forklaring på at kristendommen ble til. Og det må etter mitt skjønn enhver forsker være med på — det må han eller hun innrømme. Og det er for meg ganske vesentlig når det gjelder kirkens forhold til forskning og til historie.

På spørsmålet om hvordan han så ofte kan snakke om kirken og dens tradisjon, han som tilhører en kirke der det ikke er noen læremyndighet, svarer Jacob Jervell: — På en måte er dette problemet for alle kirker i dag. Man må nå sette seg ned sammen og finne ut hvordan man kan løse det. Men det er et spørsmål som

ikke skal gjøres for stort og heller ikke for lite, mener han og forklarer: Når jeg sier at det ikke skal gjøres for stort, så er det fordi det jo viser seg at det i all kristendom, fra den første dag til nå, finnes helt avgjørende ting som ingen kirke vil sette spørsmålstegn ved. Og det er helt avgjørende, vesentlige ting om Gud og Jesu forhold til Gud, om Jesu betydning for verden i går, i dag og i morgen som aldri for alvor har vært anfektet i forkynnelsen. Disse absolutte, de avgjørende, de grunnleggende ting vet vi alle om, og hadde ikke disse ting vært klare, ville kirken — alle kirker vært døde for lang tid siden.

Jeg ber ham nevne disse grunnleggende ting, og det kommer en hel liten trosbekjennelse:

— Jeg vil nevne — for det første dette at hele vår tilværelse, alt det som ligger bak vår tilværelse og den verden vi lever i i dag, og som vi mennesker alltid har levet i, bak den står altså Jesu Kristi far, Skaper — en ting man forresten ikke alltid tar helt alvorlig. Man tar den som teori i steden for som — blodig praksis.

Det andre, for meg absolutt helt avgjørende, er dette at Jesus Kristus er i enhver forstand den eneste, i den forstand at alt liv også har gått gjennom hans hender før vi har fått det, at alt liv renses av ham, og at hele verden, alle veier gjennom vår historie, fører til syvende og sist til ham, enten vi vil eller ikke. Han er på den måte vår skjebne som skal felle dom over oss, eller frelse oss.

For det tredje og i sammenheng med dette er det helt avgjørende at spørsmålet om vår frelse og verdens frelse avhenger av denne ene person og utstrålingen fra ham, og med utstrålingen fra ham mener jeg da Den hellige ånd, slik den virker — og skal virke — gjennom de kristne kirker.

Professor Jervell påpeker at det jo egentlig ikke er noen tvil om dette, ingen diskusjon — så vidt han kan forstå. Etter hans mening går diskusjonen om hvordan dette skal utformes og ikke utformes nå i det 20.

århundre. Der begynner uenigheten, men han hevder at ingen kan i dag sette seg ned og si: «Det er slik» eller «det er slik». Vi er på en ny måte utlevert til Den hellige ånd, sier han, og fortsetter: Slik opplever jeg kristendommens stilling i dag — at Den hellige ånd stadig på ny forsøker å fortelle oss hvordan troen skal fortolkes og forkynnes mot slutten av det 20. århundre. Det er en hel verden av kristne på lytting og leting, og en vakker dag slår det ned. Slik ser jeg kirkehistorien. Når det ser mest håpløst ut, slår det plutselig ned — som en åpenbaring: Der er det! Og da bøyer jeg meg selvsagt.

— Mange synes trosartiklene, alt fast, likesom løser seg opp og glir bort som vann. De gir ofte den moderne forskning skylden for dette, men er det ikke andre ting som spiller inn?

— Jeg tror det er andre ting, som De sier. Vi lever i en angst for den tid som kommer, og vi lever på en måte i en vantroens angst, fordi vi ikke har den selvfølgelig, trygge, glade fremtidstro som evangeliet og sakramentene skulle gi en kristen skare. Jeg skal se på fremtidens som Guds fremtid. Da er den ofte merket med et kors, men det burde et kristent menneske vite. Et kristent menneske burde også vite at Gud er den som oppvekker fra de døde, slik at man derfor med all frimodighet skulle gå inn i fremtiden, for man går alltid mot Gud, tvers gjennom alle tragedier.

Når denne bevissthet er der, vil kirken ha overlegenhet nok til å si at evangelieforskningen skal ha fullstendig frihet til å gjøre kirken sin tjeneste, og den tilføyer: Vi skal nok prøve åndene når tiden kommer! Hvis man går i angst for fremtiden og tror at den er tom, tømt for Gud, da klammer man seg til fortiden, da gjelder det å holde på alt det som kan fortone seg som fast. Og dermed kommer tradisjonen til å skifte rolle. Den blir ikke lenger en håndrekning fra fedrene, men overtar den rolle den

Forts. side 202.

De nye kardinalene

Seks tusen mennesker var til stede i den nye audienshallen da pave Paul ga den røde hatt til Kirkens nye kardinaler.

På det øverste bilde er det engelskmannen, erkebiskop George Basil Hume i Westminster som kneler foran paven og mottar tegnet på sin nye verdighet som medlem av kardinalkollegiet.

På bildet under ser vi de tyve sammen med paven under en messe i Peterskirken på Kristi Himmelfartsdag.

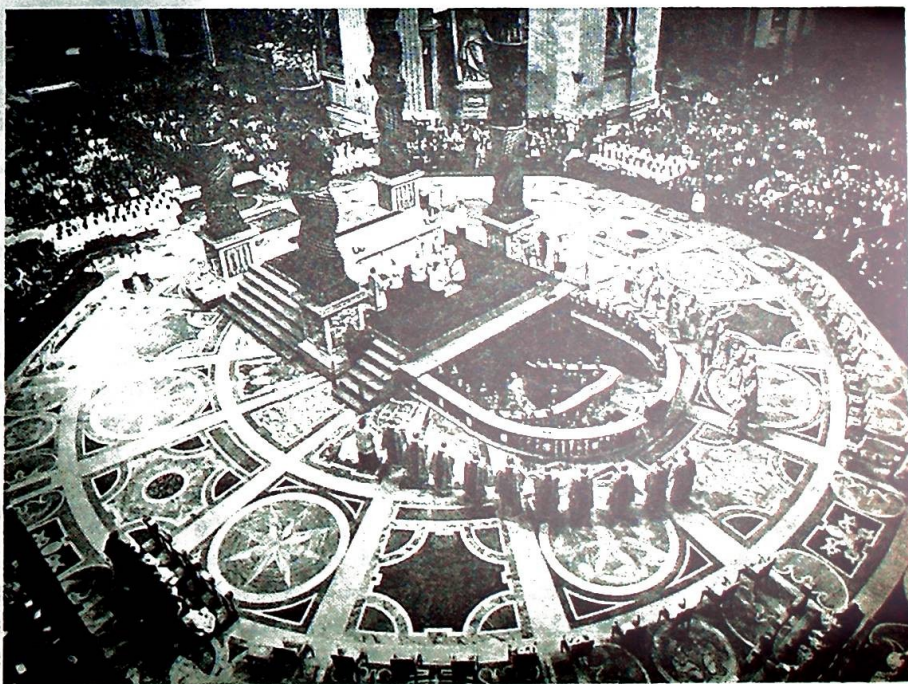
En av de nye kardinaler, erkebiskop Trin-Nhue-Khue fra Hanoi (som opprinnelig ble utnevnt *in pectore*) hadde kommet så uventet til Rom med fly fra Nord-Vietnam kvelden før høytideligheten at han ikke rakk å skaffe seg en ny drakt.

I en tale til kardinalene sa Paul VI bl. a. at seremonien var et synlig tegn på den kollegialitet man hadde fått ny forståelse av under Det an-

net Vatikankonsil. Derfor er den dybeste mening av dette troskap, troskap mot Kristus og Evangeliet og til den hellige, apostoliske romerske Kirke.

Den siste som trådte frem for paven

var erkebiskopen av Hanoi. Da han knelte foran pavens stol, reiste denne seg og hilste Trin-Nhue-Khue med åpne armer, i respekt og ydmykhet for de lidelser krig og forfølgelser har påført kardinalens folk.

Rory Mulligan S.M. i Bokhyllen:

Et kart for de bortkomne

«Vi har fjernet oss fra tilværelsens kilder. Vi er blitt fremmede for oss selv», konstaterer Wilfrid Stinissen i forordet til «Den indre bønnens vei», og vi føler oss truffet.

Som bortkomne barn som vil hjem, legger vi ut på bønnens vei, «en vei som iblant blir så tåkelagt at man bare famlende kan fortsette på den». Denne boken er et kart som vi «bortkomne» kan få mye nytte av, enten vi nå er nybegynnere, eller har viet oss til bønn i mange år.

Forfatteren er karmelittpater og tilhører klosteret på Norraby (Skåne). Wilfrid Stinissen er etterhvert blitt et kjent navn i Sverige, bl. a. for sitt samarbeid med Hans Hof, professor i religionsfilosofi ved Uppsala universitet. Samarbeidet resulterte for noen år siden i den verdifulle antologi «Meditation och Mystik» (Verbum 1972). Stinissen har markert seg som representant for den kristne åndelige arv, men samtidig viser han i dialog med andre eksperter en fortrolighet med Østens tradisjoner.

Når han beskriver et menneskes utvikling i bønn, holder han seg, som rimelig er, til sin egen ordens tradisjon. Denne veien er kanskje den best kjente og mest brukte av den katolske kirkens tradisjonelle meditasjonsmetoder. Den ble utforsket og kartlagt i det sekstende århundre av lederne for en gjennomgripende reform av karmelittordenen, nemlig dikteren Johannes av Korset og Teresa av Avila.

Det som har betydd mest for åndelig fornyelse, både hos karmelitterne og i kirken forøvrig, har utvilsomt vært de to spanske mystikernes beskrivelse av overgangen fra meditasjon på, eller om, Gud til kontemplasjon i Gud, den såkalte «sansenes natt». Det er med rette at Stinissen vier en tredjedel av sin bok til denne vekstkrise i bønnelivet.

Mange gir dessverre opp når de er kommet så langt. De tolker sine vanskeligheter på forskjellig vis, de tviler på Guds nærvær og personlige interesse for dem, de lurer på om deres tidligere begeistring for religion skyldtes kanskje innbildning, eller deres eget følelsesbehov. De trenger Johannes av Korsets veiledning så lenge de føler seg blinde og ikke får noe fornemmelse av Guds nærvær. De har rett til å få vite, innenfor det kristne fellesskap, at den bratte skråning foran dem ikke betyr at deres «religiøse periode» er gått over, men, tvertimot, at de nå går mot nye høyder.

Johannes av Korset avslører den barnslige egeninteressen som ligger skjult i vår opplevelse av lykke i bønn de første årene etter at vi vender oss til Gud for alvor. Samhørigheten mellom det guddommelige vi opplever, og vår egen menneskelighet munner ut i en spontan og befriende livsglede. Minnet om dette, Guds kjærlighets omhet, kommer til å styrke oss i tro og håp senere under «sansenes natt», når den samme gleden blir lutret for all egoisme.

Lutningsprosessen medfører at man mister livsglede, fotfeste i troen og evne til å meditere omtrent samtidig. Nå gjelder det å være trofast mot Gud, d.v.s. som skaper og frelser, hinsides all menneskelig kjærlighet og forståelse, idet han er det uoppnåelige endemål for disse. Som moden kristen må man slutte med å bruke Gud som kompensasjon for sin egen utilstrekkelighet.

For å ta imot den transendentale

Gud, må vi være åpne og mottagelige som tomme kar. Vi må ransake våre hjerter for å fjerne alt som hindrer oss i å lytte til og adlyde den Hellige Ånd. Og det er den Hellige Ånd som er initiativtageren, ikke mennesket. Lederne for karmelitternes fornyelse rådet mot alt forsøk på å arbeide seg frem til et intimt forhold til Gud ved

egen innsats. Det sies at dette var et høyst aktuelt problem under Motreformasjonen, men kanskje understreker Stinissen behovet for passivitet mer enn nødvendig for nåtidens kristne, vår prestasjonsjakt til tross. Man savner Teresas ironiske advarsler både mot total passivitet (quietisme) og mot en følelsesladet «leting etter Guds gleder, mens en glemmer gledens Gud». Begge disse farer er aktuelle i dag.

LESNING.

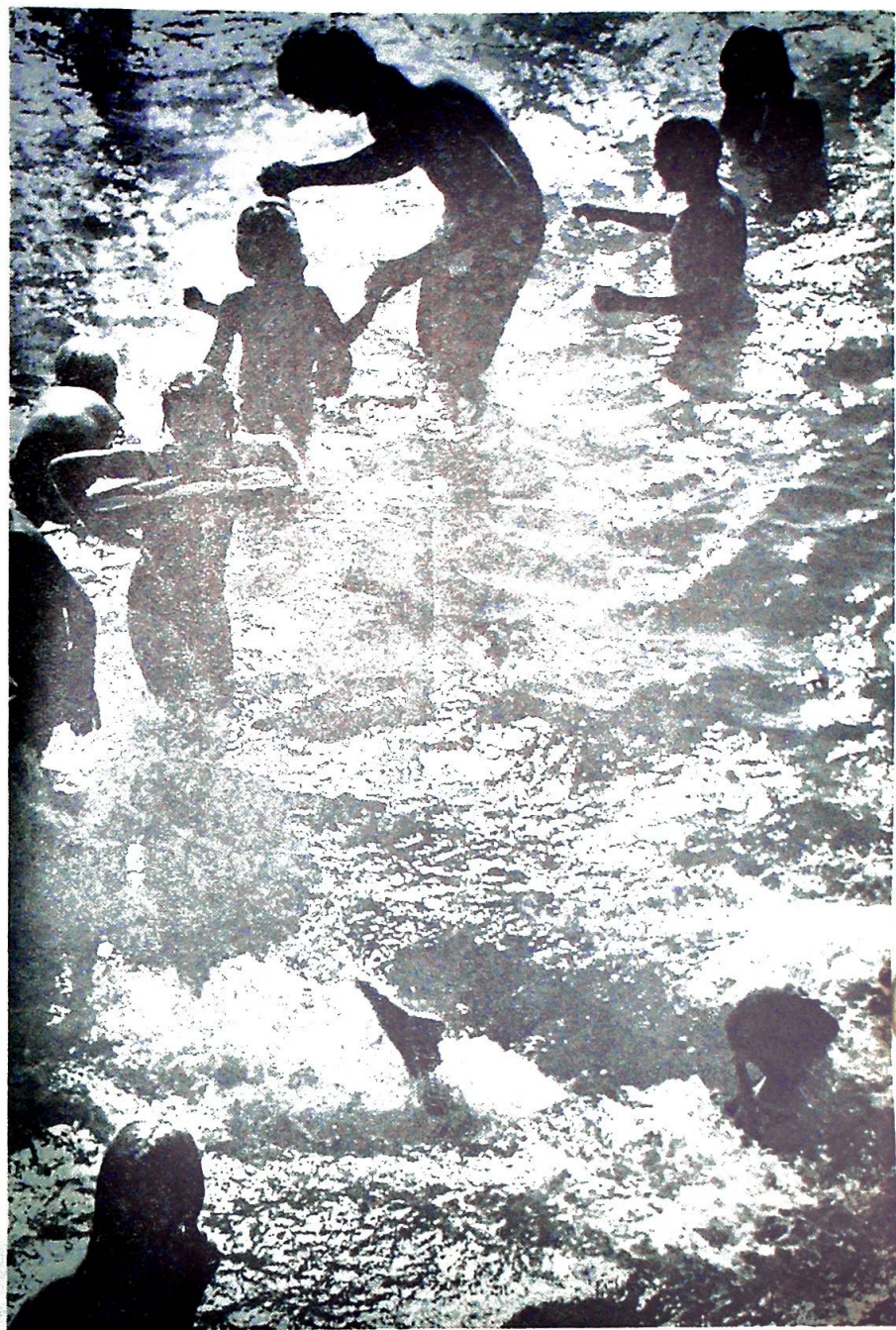
Stinissens råd om bruk av åndelige bøker blir til stor hjelp for unge lesere. Hans kilde er Teresa av Avila, hun som ikke fikk lest særlig meget fordi «... så snart jeg tar en bok, føler jeg meg trukket innover, og dermed er jeg tilfredsstillt. Slik blir min lesning til bønn». Åndelig lesning skal ikke være et studium, men heller til kjærlig betraktning, bedende lesning. For mange er dette den viktigste

aktivitet på den første delen av veien til indre bønn. Senere spiller lesning bare en birolle, men en birolle av betydning.

Hva for bøker skal man benytte seg av? Både Skriften og de åndelige klassikere, svarer Stinissen. På norsk foreligger det fra før Johannes av Korsets «Den levende kjærlighets flamme». (Dreyer 1962.) For de som vil fordype seg i denne mystikerens forfatterskap kan Roy Campbells oversettelse til engelsk av et utvalg av dikt anbefales. (Poems, Penguin 1960, den spanske teksten gjengis). Allikevel viser det seg i sjelesorgen at vi har et stort behov for lesestoff, som stimulerer til bønn, spesielt for lesestoff som egner seg for begynnere.

En eldre generasjon fikk god hjelp av Marmion og Guardini, en mellomgenerasjon skylder Boylan og Merton en stor takk. Men i dag merker man hvor tidspreget disse forfatterne var, nettopp fordi de virkelig var på bølglengde med deres egen generasjon. Må åndelig lesning for nybegynnere skrives på nytt i hver generasjon, farvet av tidens ånd? I så fall er Carlo Carretto, en av Jesu Små Brødrene, den man umiddelbart tenker på som en inspirasjonskilde for dagens ungdom.

«Den indre bønnens vei» egner seg ikke til åndelig lesning; den forteller om bønn uten selv å gi uttrykk for bønn. Den gir oss et kart over veien, som viser seg å være viktig for oss å ha i hende. Men, som Thomas a Kempis følte seg bedre tjent ved å kunne angre enn ved å kunne gi en definisjon på anger, så trenger vi

medmenneskelig oppmuntring og inspirasjon i tillegg til et kart for å komme avsted på bønnens vei. Forhåpentlig kan St. Olav Forlag tenke seg å utgi Carrettos «Brev fra ørknen» på norsk, om ikke så lenge.

KONTEMPLASJON.

Når meditativ bønn glir over i en enkel kjærlig oppmerksomhet på Gud, vil det være uklokt å prøve fortsatt å meditere. Man er kommet frem og

er blitt trukket inn i et intimt forhold til Gud. Nå er man selv helt 'tilstede' i Guds nærvær. Kapitlene om kontemplativ bønn er lett å lese, det er mer flyt i teksten, man får en antydning av kontemplativ ro i selve måten Stinissen skriver på.

Han skildring av problemer som adspredthet og urolig fantasi blir til trøst og hjelp for mange, også ordensfolk som har vært ute i marken en del år. Mot adspredthet anbefaler Stinissen (Forts. neste side.)

Et kart for de bortkomne..

(Forts. fra forr. side.)

nissen blant annet bruk av såkalte 'Skuddbønner'. Disse er korte én-setnings uttrykk for kjærlighet. Mange bruker et salmevers fra bibelen, andre er blitt fortrolig med den ortodokse kirkens Jesusbønn. (Herre Jesus Kristus, miskunn deg over meg!)

Stinissen oppfordrer begynnere til å bruke disse, eller spontane bønnerop i deres egne ord mange ganger hver dag, i arbeidstid, i fritid, for å venne seg til å vandre i Guds nærvær. De som er kommet langt på bønnens vei kan fortsatt benytte seg av skuddbønner, også for å samle seg til indre bønn.

Den totale hengivenhet, som Stinissen sier er nødvendig for å bli mottagelig for kontemplasjon, skremmer vel de fleste. Men det er ikke kartleggerens oppgave til å overtale så mange som mulig til å gå denne veien. Han skal hjelpe dem som vil frem til indre bønn, og det gjør han ved å gjøre dem oppmerksomme på at total hengivenhet kan de ikke komme utenom.

BEMERKNINGER

Den norske utgaven har fått en luftigere lay-out og et penere omslag enn den svenske. Den lyse firkanten i midten, med de samme proporsjoner som selve omslaget, trekker alt til seg og er et enkelt tegn på bokens hensikt, indre samling.

Idet Stinissen er så kompetent hva bruk av kroppen angår, er det noe av en skuffelse at dette ikke ble tatt med. Unge lesere spesielt ville ha vært takknemlig for det. De bør lese side 136—149 i «Meditation och Mystik», hvor Stinissen beskriver kroppens rolle i kristen bønn på en både givende og interessant måte.

Norske katolikker skylder forfatteren, oversetteren Sr Else-Britt Nil-

KATARINA-HJEMMET

Katarinahjemmet på Majorstuen i Oslo står ferdig i ny skikkelse. Allerede første dagen var det turister fra ti nasjoner i huset, og alt tyder på at de gode dominikanerinner er på vei inn i en travel sommersesong.

Vi kommer tilbake etter sommeren med billedstoff fra stedet, foreløpig skal vi bare si:

ST. OLAV gratulerer søstrene med det fine nybygget. Sigrid Undset hadde nok ikke kjent seg igjen med en gang, hvis vi skal snakke om henne og andre tidligere pensjonærer og venner. Gamle og etter hvert temmelig upraktiske bygninger har veket plass for et helt lite hotell. Men miljøet og tonen innendørs er den samme som før.

RED

sen o.p., og St. Olav Forlag stor takknemlighet. Nå foreligger det på norsk en skildring av meditasjonens plass i det katolske bønneliv; for oss har moteordet et bestemt og rikt innhold. Kristen meditasjon er alltid dynamisk, om den nå er jesuittenes bevisstgjørelse/avgjørelses preget tradisjon, eller fransiskanernes rolige betraktning av naturen, hvor Skaperen etterhvert avslører sitt ansikt, eller, som hos Stinissen, karmelittenes 'via negativa' til kjærlig oppmerksomhet.

Samtidig som Gud er virkelig transcendent, er han så nær at han ikke kan unngås. Både hans fravær og hans nærvær uttrykker en ubetinget kjærlighet og fremkaller vår fulle vekst og utfoldelse.

Wilfrid Stinissen:

DEN INDRE BØNNENS VEI
Oversatt av Else-Britt Nilsen.
St. Olav Forlag 1976.
80 sider. Pris kr. 22.—.

T. Lockert og H. Saers:

St. Paul

En side ved Kirkens virksomhet her i Norge som sjelden blir belyst, er de katolske skolene som finnes. Som kjent opprettet den katolske Kirke i slutten av 1800-tallet og begynnelsen av 1900-tallet flere katolske skoler. Noen få av dem eksisterer fremdeles. Hvilken motivering er det da for en slik skoles eksistens? Det er innlysende for enhver at disse skolene i tillegg til de allmene grunnskolenes mål har noen helt spesielle mål. Kort kan disse kanskje sammenfattes slik: Å levendegjøre Kristus i verden av i dag samt gjøre den katolske tro overbevisende og vise eksempler på levende tro. Her kunne en kanskje sitere fra den vakre salmen:

Kunne vi, Herre, ved vårt liv,
forkynne ditt budskap for alle:
Styrk oss, så vi kan leve vår tro
midt i en tvilende verden.

St. Paul skole har i sin målsetting formulert dette slik:

«Katolske barn har rett til å få grundig innføring i det den katolske Kirke og det den katolske tro står for. De unge har også krav på veiledning i å forme sin samvittighet, slik at de selv skal kunne bedømme de moralske verdier riktig og personlig lære å ta stilling til dem.»

Vi synes nok at vi i dag langt å vei har lykkes med dette på vår skole. La oss se på noen spesielle trekk ved skolen:

1. Det finnes et katolsk engasjement ved skolen både blandt lærere og elever.

skole

2. Skolen har et positivt fellesskap med lærere og elever fra mange kulturområder og nasjonaliteter.

3. Elevene synes å trives svært godt på skolen, og dette i sin tur, slår positivt ut på både orden og oppførsel.

Ovenstående gjelder gledelig nok elevene og lærerne på alle klassetrinn fra forskolen til 10. klasse.

At skolen i dag går så godt er først og fremst vår skolebestyrer søster Rita's fortjeneste. Skolen har i hele vårt århundre vært drevet av hardt arbeidende og selvoppofrende Franciscus Xaverius-søstre. Men at det i all fremtid kommer at forbli slik, kan vi ikke regne med. Det blir stadig færre søstre på skolen da nyrekutteringen er så altfor liten. Derfor

har det i de senere år blitt ansatt flere og flere lekmenner, både katolikker og ikkekatolikker. Elevtallet har også øket, spesielt etter at skolen flyttet til Florida i 1963, og i 1971 var alle ungdomstrinn kommet til og skolen var full delt.

Skolen er primært en katolsk menighetsskole, noe som målsettingen også sier: «Skolen er en katolsk menighetsskole som skal søke å knytte de katolske barna til menighetslivet

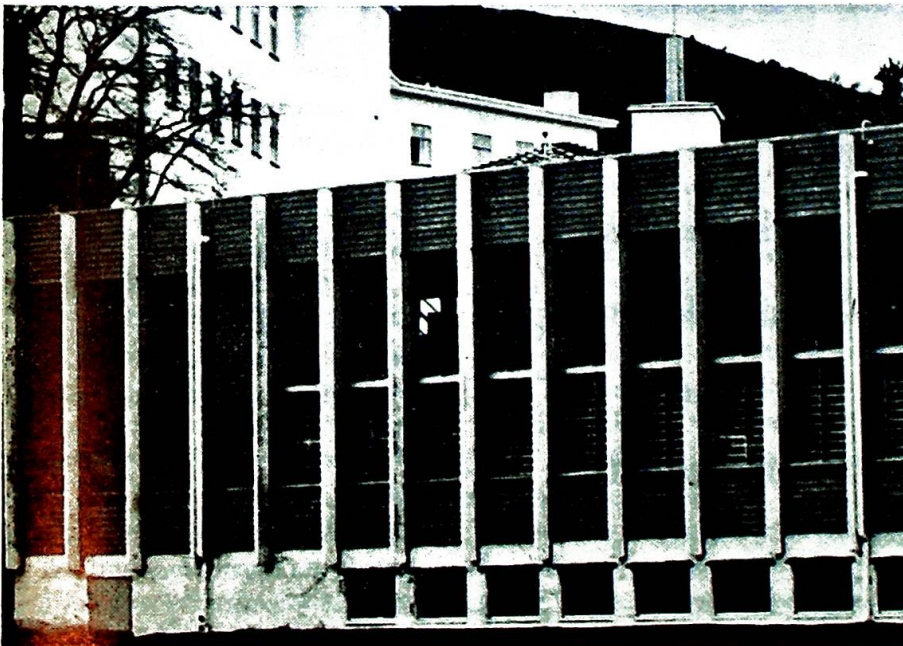
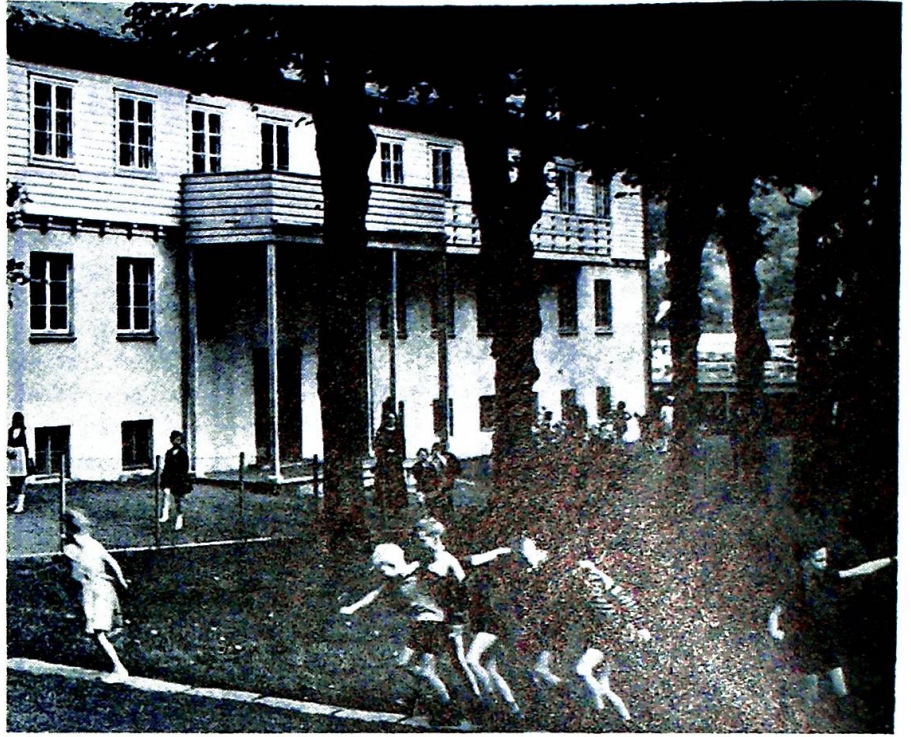
forøvrig, for slik å bidra til opplevelse av det kristne fellesskap.»

Under disse omstendigheter er det noe beklagelig at menighetsrådet og de øvrige menighetsmedlemmene ikke har vært seg sitt ansvar bevisst. De vet ikke at de har en egen representant i skolestyret. Det ser heller ikke ut som om fremtiden er forberedt. Den dagen det ikke lengre er en søster som kan ta på seg det administrative arbeidet er man uforberedt. Ingen katolsk legmann har, så vidt vi vet, den relevante erfaring som må til for å lede en katolsk privatskole. Hvorfor kan da ikke hvem som helst overta dette arbeidet? Svaret skulle være enkelt og greit. Ingen kan vente eller forlange av en ikke-katolikk den innsats som må til for en leder av en katolsk skole.

Hvilken kontakt med menighetsarbeidet vil en ikke-katolikk ha mulighet for å få? Vi tør påstå at den vil bli svært liten om ens noen. Dessuten fordrer et slikt arbeid mye idealisme og det kan en kun vente av en overbevist katolikk.

Vi har over prøvt å belyse et par av de problemene som kommer til å møte oss i fremtiden. Dersom den ka-

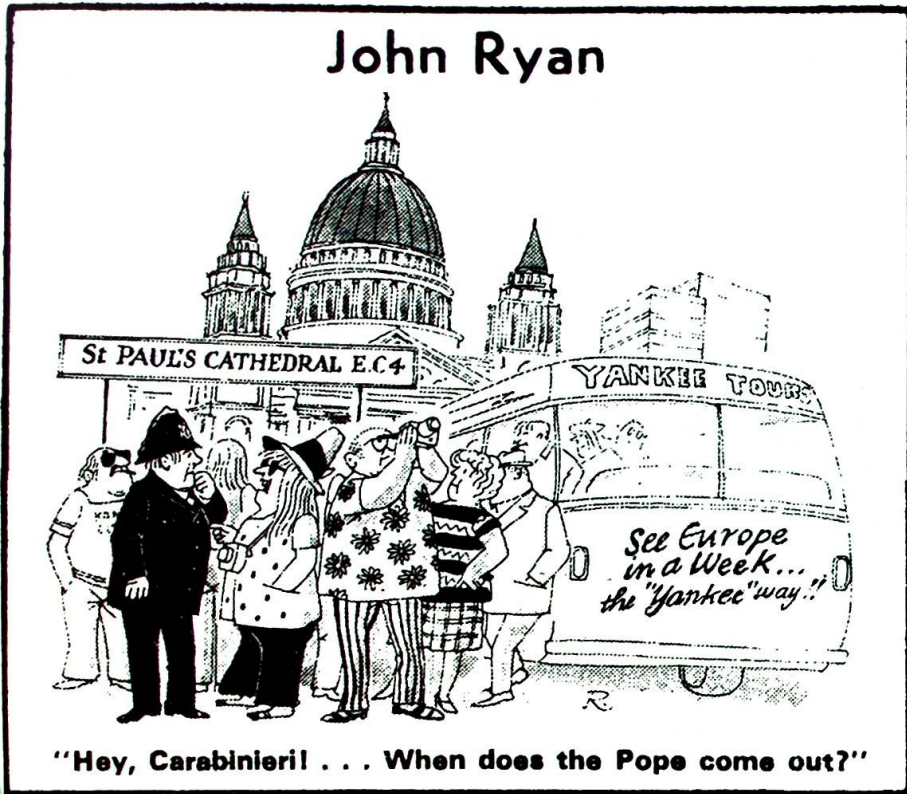
(Forts. neste side.)

„Pakketur“

Thomas
Merton:

John Ryan

“Hey, Carabinieri! . . . When does the Pope come out?”

Man kjøper en «pakketur» i Europa — og hviroles fra by til by. Ikke rart at sommerturistene til slutt går fullstendig i surr — som på denne tegningen av Catholic Herald's John Ryan. Et amerikansk reiseselskap har kommet til London, men forvirres tydeligvis av kuppelen på St. Paul, dette må da være Rom? En dame i selskapet sier til en «bobby»: «Hei carabinieri . . . Når viser Paven seg?»

St Paul skole . . .

(Forts. fra forrige side)

tolske Kirke virkelig ønsker fortsatt å beholde sine skoler i fremtiden, må den, slik vi ser det, snarest ta stilling til hvordan den ønsker seg fremtiden gestaltet. Vi håper og tror at OKB, menighet og lærere i fellesskap kan komme frem til konstruktiv løsning. Dette håper i alle fall:

T. Lockert og H. Saers
(Lærere ved skolen).

Første nummer
etter ferien
kommer
14. august

For virkelig å bli meg selv, må jeg slutte med å være den som jeg alltid trodde jeg gjerne ville være. For å finne meg selv må jeg forlate meg selv og for å leve må jeg dø.

Grunnen til det er at jeg er født i selviskhet, og derfor vil mine naturlige anstrengelser for å gjøre min person mer virkelig og mer meg selv bare føre til at de gjør meg mer uvirkelig og mindre meg selv fordi de bygger på en løgn.

Mennesker som ikke kjenner Gud og som bare har seg selv som midtpunkt mener at de for å bli til noe er nødt til å hevde sine mål, ønsker og krav i kamp med den øvrige verden.

De prøver å gjøre seg gjeldende ved å trenge seg inn på andre mennesker, og ved å tilegne seg så stor del av de skapte goder som mulig. For på den måten å understreke at det er forskjell mellom dem selv og andre, de andre som har mindre eller kanskje ingen ting.

De kan bare tenke seg en måte å bli «virkelige» på, ved å rive seg løs fra andre gjennom å reise en mur av motsetninger og en stor forskjell mellom seg og andre mennesker.

Jeg har noe som du ikke har. Jeg er noe som du ikke er. Jeg har tatt noe som det ikke har lyktes deg å ta, og jeg har fått fatt i noe som du aldri kan få fatt på.

Derfor må du lide og jeg er lykkelig. Du er foraktet og jeg er ansett. Du dør og jeg lever, du er ingenting og jeg er noe.

Således tilbringer jeg mitt liv med å beundre avstanden mellom deg og meg. Enkelte ganger hjelper det meg også til å glemme at andre mennes-

«-Alt som blir gitt til én, blir gitt til alle»

ker har noe som jeg ikke har. At de har fått fatt på noe som jeg var for dum til å ta, at de fikk fatt på noe som lå utenfor min rekkevidde, at de blir mer æret enn meg, at de lever på min død...

Men et menneske som lever slik, er i virkeligheten et levende lik.

Han kan ikke finne seg selv fordi han har kommet bort, han har opphørt med å være en realitet. Den person som han selv mente at han var, er en ond drøm. Og når han dør, vil han oppdage at han for lenge siden opphørte å eksistere fordi Gud som i seg selv er uendelig virkelighet vil si til ham: «Jeg kjenner deg ikke.»

Jeg tenker også på den sykdom som er åndelig hovmot.

Jeg tenker på denne merkelige form for uvirkelighet som kan snike seg inn i hjertet på ellers hellige mennesker og ødelegge deres hellighet før den er fullvoksen. Denne orm finnes i hjertet hos alle religiøse mennesker.

Så snart de har gjort noe som de vet er godt i Guds øyne, har de tilbøyelighet til å gjøre krav på verdiene selv. De ikler sine private illusjoner verdier som tilhører Gud.

Hvem kan la være å nære et hemmelig ønske om å innånde en høyere luft enn den øvrige menneskelighet? Hvem kan gjøre gode gjerninger uten å smake sødmen ved å gjøre noe som atskiller en fra de alminnelige dødelige?

Og denne sykdom er aller farligst når den forkler seg som ydmykhet.

Når en hovmodig mann tror han er ydmyk, så er det ikke noe å stille

opp mot det. Dette mennesket har kanskje gjort meget som stilte store krav til hans legeme. Han har kommet gjennom mange prøvelser, har utført en mengde arbeide og han har, ved Guds nåde, fått en habitus av selvoppofrelse og styrke som gjør lidelse og arbeide lett for ham. Det er naturlig at han har god samvittighet.

Men innen han er klar over det, blir denne indre fred forvandlet til et stille velbehag over å vite hvor fortrinnsfull han er.

Den glede han føler i sitt hjerte ved å utrette vanskelige ting, og ved at disse lykkes for ham, hvisker sakte til ham: «Jeg er en helgen.» Så blir han klar over at andre også beundrer ham, til denne glede brenner i ham med en varme som i meget ligner kjærlighet.

Til slutt synger en hemmelig stemme i hans hjerte: «Jeg er ikke som andre mennesker.»

Når han engang har kommet inn på denne vei, er det ikke grenser for de ulykker han kan lage i Guds kjærlighet og Guds navn. Han er så glad for seg selv at han ikke lenger kan tåle andres råd eller sin overordnede befalinger. Når noen går imot hans ønsker, så folder han ydmykt sine hender, det ser ut som om han bøyer seg. Men i hjertet sier han: «Jeg blir forfulgt av verdslige mennesker. De er ikke i stand til å forstå et menneske som ledes av Guds Ånd. Slik har det alltid vært med helgnene.»

Og etter dette blir han ti ganger mer stadig enn før.

Det er forferdelig når et slikt menneske blir besatt av tanken på at han er en profet eller sendt ut av Gud for å reformere verden...

For å prøve å finne meg selv, må jeg gjøre det ikke bare i forhold til Gud, men også i forholdet til andre mennesker. Jeg vil aldri finne meg selv hvis jeg isolerer meg fra resten av menneskeheten.

Dernest:

Gud gir oss aldri nåde eller talent eller dyd bare for vår egen skyld. Vi er celler i et legeme, og alt som blir gitt til en, blir gitt til alle. Helgene elsker deres hellighet, ikke fordi den atskiller dem fra andre og stiller dem over oss. Men fordi helligheten bringer dem nærmere til oss og på en måte stiller dem under oss.

Og:

I ydmykheten ligger den høyeste frihet. Så snart du begynner å ta deg selv høytidelig og tror at dine dyder er viktige fordi de er dine, så blir du en fange av din egen fortreffelighet og selv dine beste handlinger vil forblinde og bedra deg.

Dette er utdrag av et avsnitt i Mertons bok «Seeds of Contemplation».

❖

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

HVER 14. DAG

KR. 60,— PR. ÅR

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER		Stille messe	Høy-messe
OSLO: <i>St. Olavs kirke</i> Akersveien 5 tlf. 20 72 26 - 20 72 44	lörd.:	19.00	—
	sønd.:	9.30	11.00
		19.00	—
<i>St. Hallvard kirke</i> , Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83		8.35	11.00
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71		9.00 18.30	11.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21		9.00	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 212355		11.00	9.30
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 212587			9.30
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlf. 22 209		8.00	10.45
BERGEN: <i>St. Paul kirke</i> , Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10		9.00	11.00 19.00
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19		8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongensgt. 9, tlf. 11 438		9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168		8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvgt. 113, tlf. 23 751		8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haralds gt. 21, tlf. 23 195			
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 22 381		9.00	11.00
KRISTIANSAND S: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 255			11.00
LILLEHAMMER: <i>Mariakirken</i> , lörd.: Weidemannsgate 3 A, tlf. 52 550 sønd.:		18.00	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85		9.00	11.15
MOSS: <i>St. Mikals kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 41 038		—	—
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverresgt. 26, tlf. 50 793		8.30	11.00
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35 <i>Eikeli kirke</i> .		8.30 19.00	10.45 9.30
STAVANGER: <i>St. Svithuns kirke</i> , Dronningens gt. 8, tlf. 25 534		8.30 9.30	10.45
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949		9.00	11.00
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> , Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården, tlf. 21 214 <i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila, tlf. 21 670		8.45 19.00	11.00 —
6.15	—		
KRISTIANSUND N: <i>St. Eysteins kirke</i> , Flintegt. 5, tlf. 72 779		8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eysteins sykehjem</i> , Jernbanegt. 29			11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467		8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Nørvesund, tlf. 37 558		8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vor Frue kirke</i> , Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604		19.30	11.00
<i>St. Elisabethsostrene</i> , Mellomvn. 47, tlf. 81 783		8.00	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 81 487		8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikal kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 11 447 (1. VII—31. VIII <i>St. Elisabeth Institutt</i> , tlf. 11 392)		19.00 8.00	11.00
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 61 501		8.00	10.30
NARVIK: <i>Kristi Kongekirken</i> , Håreksgt. 82			18.30
SELFORS: <i>Vår Frelzers kirke</i> , Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072			11.00

Fra
katolsk
presse

Pope Paul denounces Lefebvre

■ Catholic Herald skriver: Pave Paul har tatt det meget sjeldne skritt offentlig å fordømme en navngitt kjent geistlig i Kirken.

Det gjaldt erkebiskop Marcel Lefebvre som i dag leder et presteseminar i Sveits.

I en tale til kardinalene uttrykte paven sin sorg over at erkebiskopen har nektet å godta Det annet Vatikankonsils bestemmelser og over at erkebiskopen har inntatt et standpunkt som utelukkende bygger på tradisjonene fra konsilet i Trent for 300 år siden.

Ved å innta en slik holdning plaserer de som følger Lefebvre seg utenfor Kirken, understreket han.

■ Den engelske historikeren Anthony Rhodes er blitt utnevnt til ridder av den pavelige orden St. Gregor for sitt arbeide med å fri Pius XII fra beskyldningene om at paven stilte seg

likegyldig til nazistenes jødeforfølgelser.

Rhodes, som selv er anglikaner, ble overrakt utnevnelsen ved en høytidelighet i London av den pavelige delegat, erkebiskop Bruno Heim.

I sin bok THE VATICAN IN THE AGE OF DICTATORS har Rhodes, ifølge delegaten, fullstendig tilbakevist de angrep

på Pius XII som dannet grunnlag for Hochhuts skuespill *Stedfortrederen*.

Skaff

St. Olav

en ny

abonnent

i 1976

Katolske kvinner

NORGES KATOLSKE KVINNE-FORBUND's landsmøte ble holdt i Tromsø 28. og 29. mai 1976. Ca. 35 katolske kvinner, derav 30 stemmeberettigede, var til stede.

Landsmøtet ble åpnet ved at deltagerne mintes den avdøde formann Haldis Bagge med et minutts stillhet.

Margaretha Krane ble valgt til møtedirigent, — Gjennomgåelse av foreningenes og kretsens 3-årsrapporter viser imponerende arbeid og aktivitet, til hjelp for såvel menighetene og Kirken som til u-landsarbeid og Svalenes arbeid.

Under den viktigste sak på landsmøtet — den fremtidige styreform — ble det lagt stor vekt på NKKF's oppgaver og målsetting, og det ble presisert at forbundet skal arbeide innad såvel som utad. Innad er NKKF

en aktiv samarbeidende organisasjon som skal fremme fellesskap og samhold mellom katolske kvinner uansett foreningsinteresser eller ikke. Det er gledelig at søstrene trekkes mer aktivt inn i dette fellesskapet. Utad er det vår oppgave å gi uttrykk for det katolske kvinnesyn i samfunnsutviklingen, nasjonalt gjennom vårt medlemskap i Norske Kvinners Nasjonalråd og internasjonalt som norske katolske kvinner i Verdensunionen for katolske kvinneorganisasjoner — (WUCWO).

Etter grundig drøfting av de tidligere styreformene, samlet en seg om følgende forslag som ble vedtatt med 28 stemmer:

«NKKF inndeles i 4 avdelinger som følger: Avdeling Nord Norge

(Apostolisk Vikariat for Nord Norge), Avdeling Mellom Norge (Apostolisk Vikariat for Mellom Norge), Avdeling Vest Norge og Avdeling Øst Norge avgrenses etter geografiske skillelinjer.

NKKF ledes av et valgt styre med formann, nestformann, kasserer, sekretær og styremedlem. Det velges 3 varamedlemmer. Formannen velges ved særskilt valg. Styret forøvrig konstituerer seg selv. Styret bør innbefatte representanter for søstrene, foreningene og enkeltmedlemmene. Det holdes et rådmøte pr. år. NKKF's råd består av styret, en representant for hver avdeling, dog to fra Nord Norge, representanter for

(Forts. neste side)

Benytt ferien til å lese litteratur De ikke har tid eller ro til å lese ellers i året! Eller lytte til god musikk! Eller begge deler. Og bøkene får De hos oss. Platene også.

Vi ønsker alle våre utenbys kunder velkommen inn når dere er i Oslo i sommer. Foruten bøker og plater har vi ikoner, kors, krusifikser og annen religiøs kunst, kort, lys og røkelse.

Åpningstider f. o. m. 5/7 t. o. m. 14/8:

Kl. 10—14, lørdager kl. 10—13.

OBS! Forretningen har sommerlukning i tiden 19/7—31/7.

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1, tlf. 20 7248

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Dominikus kirke	}	Oslo
Lunden kloster		
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet		
St. Olavs kirke		
Bispegården	}	Arendal
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Franciskus Kirke	}	Bergen
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke	}	Hammerfest
Vår Frue Kirke		
Marias Minde		
St. Franciskusøstrenes Moderhus		
Øyenklinikken	}	Hønefoss
St. Josephs Hosp., Drammen		
St. Torfinns Klinik, Hamar	}	Lillestrøm
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikals Kirke		
St. Mikals prestegård	}	Tromsø
St. Theresia Hosp.		
St. Franciskus Hosp.	}	Trondheim
St. Magnus Kirke		
St. Magnus presteg.		
St. Elisabeths Hosp.	}	Tønsberg
Vår Frue Kirke		
Bispegården	}	Tønsberg
St. Olavs Kirke,		
Bispegården		
St. Olavs Kirke	}	Tønsberg
St. Olavs Prestegård		
St. Olavs Klinik	}	Tønsberg

Ved bestilling av olje:
Oslo 19 12 00 - Service 19 12 20

FREDRIKSTAD

EDVARDESEN & NORHEIM A/S

Autorisert Installatør
Radio og Elektrisk utstyr
Tlf. 11 220 - Fredrikstad

ØSTFOLDMEIERIET

Avd. Fredrikstad

C. HANSSENS

Trykkeri og Bokbinderi
Tlf. 13 056
FREDRIKSTAD

Katolske kvinner . .

(Forts. fra forrige side)

søsterkongregasjonene. Det holdes landsmøte hvert tredje år.»

Til styre ble valgt: Peggy Bruce, formann, Aimée Wedset, nestformann, Brita van Eeden, kasserer, Jorun Haugsmark, sekretær, Sr. Birgitta Flandrup, styremedlem. Varamenn: Sr. Katarina OP, Kamilla Brodersen, Margrit Berget. Kontakt til WUCWO: Dagny How.

Landsmøtet drøftet derefter forbundets økonomiske situasjon. En ble enige om å beholde foreningenes kontingent — 10 kroner pr. medlem —, men å forhøye enkeltmedlemmenes kontingent til kr. 30,—.

Formannen takket til slutt arbeidskomiteén i Tromsø for det store og vanskelig arbeid som var nedlagt i arrangementet av dette landsmøte. Likeledes ble rettet en takk til Tromsø menighet for mottagelse og gjestfrihet.

Ref.

Intervjuet med professor Jervell . .

Forts. fra side 192.

levende tro skal ha. I den situasjon blir man engstelig, og man blir redd, og bibelforskerne blir store og stygge, slemme figurer.

BERGEN

1/8 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

Leppen - Bryggen 5 - Telefon (05) 21 14 82

BERGEN

HOPSDAL & DAHL A/S

Aut. Installatør, TV-, Radio- og Utstyrsforretning
TORNØEGARDEN - BERGEN

K. & J. SOLHEIM

Kjøtt - Pålegg - Delikatesser
Egen Pølsefabrikk
Tlf. 99 016 Bergen
Solheimgt. 25

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

NYGÅRDSGT. 19

MED TANKE PÅ FREMTIDEN

DRAMMEN

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

Jacob Jervell oppsummerer sitt forhold til kirken slik: — Når jeg forsker, sammen med en masse kolleger i inn- og utland, så opplever jeg det som et veldig risikabelt foretagende, riktig noe å knekke nakken på, og samtidig som noe jeg ikke har lov til å la være. Men når jeg gjør det og forteller hva jeg er kommet frem til, så er det i tillit til en kirke som vil ta alt opp i beste mening. Den vil forstå meg, og den vil sette seg ned og tenke seg om. All min forskning er på en måte en slags kjærlighets-erklæring til kirken. Når man da opplever det motsatte, at man støter på et isfjell, da tenker man som så:

Jeg må ha tatt feil. Det er ikke kirken som Kristus har lovet at den skal være, det sted hvor all tro lever, og derfor all fortvilelse og all tvil også skal få fritt spillerom. Skal man tvile noe sted, så må det være for Guds alter. Det er det eneste sted hvor tvilen kan være fruktbar, ellers dreper den jo. For meg finnes det ikke noe friere sted i tilværelsen enn kirken.

På spørsmålet om forskeren ikke

Et godt tilbud!

«On The Rocks» glasset

„Portofino“

Laget av tindrende klart glass.

Lekker i utførelsen og stø i formen.

Et alle tiders all-round glass.
Pris pr. stk. kr. 3,50.

Vi sender over hele landet mot postoppkrav.

Walligani

Stortingsgt. - N. Slottsgt.
Vikaterrassene

MALERMESTER

utfører allslags maler- og tapetserarbeider

Georg og Otto Foerster

Tif. 21 00 06

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 37 - 69 43 72

Tif. 20 79 06 - 20 79 05

Byggevarer - Beslag - Ovner

Verktøy - Filser - Linoleum

Tapeter - Farvehandlvarer

Kjøkkenutstyr

THIIS & CO. A/S

Haakon VII's gt. 1, Oslo

Sentraltbord 41 77 30

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD & SØN

Gladsvel 23, Grefsen

Tif. 21 18 32

E. Sunde & Co. Rørleggerbedrift A/s

VARME- SANITÆR OG SPRINKLERANLEGG

Ulvenveien 89, Økern, Oslo 5. Tif. 67 77 83

har ansvar overfor sine medkristne, svarer professor Jervell: — Det er riktig at noen mener man må beskytte de kristne, men slik umyndiggjør man jo mennesker på en utrolig måte.

Man må tenke på at mennesker i dag har en helt annen utdannelse enn før, de opplever verden langt mer brutalt og nær innpå seg, enn tidligere, og den enorme informasjonsstrømmen gjør

Spesialforretningen i
RUSTFRIE STÅLARTIKLER
KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Stortings pl. 7 — Oslo 1

Telefon

(02) 33 36 24

33 55 25

Telegr.adr.:

Rustfriknut

dem mer intellektuelt krevende og myndige. Jeg opplever bibelforskningen som en redegjørelse overfor disse menneskene, for hva kirkens grunnlag er, også rent historisk, og på en måte ser jeg ingen vei tilbake.

I angst har vi jo tidd om disse ting i to hundre år, og når vi nå skal ta det igjen, kan det virke litt brått og brutalt. Men skal man profetere, kan man si at det vi i bibelforskningen sier i dag, vil om femten år være selvsagt. Vi kan bare se femten år tilbake — det er skjedd utrolig mye på disse årene. Jeg tror at vi om en del år vil oppleve ikke bare teologien, men også bibelforskningen som en befrielse og en hjelp, ikke som en trusel, sier Jacob Jervell til slutt med håp i røsten.

Og så
god
sommer!

PRESTEMANGELEN

Legmannsrådet har i brev til sogneprestene og formennene i menighetsrådene innbudt til et møte på Mariaholm 23.—24. oktober. Møtet skal særlig konsentrere seg om disse temaene: Arbeidet i menighetene og Kirkelige assistenter. Det andre temaet for eksempel er blitt høyaktuelt på grunn av den prekære prestemangelen.

FILM

Kvinner og menn og venner

For en gangs skyld velger jeg å skrive om et TV-stykke istedet for en vanlig film. Det er Bjørg Viks «To akter for fem kvinner» som nylig ble vist i Kirsten Sørli's regi, og som helt opplagt vil bli tatt opp igjen på skjermen. Mange vil også kjenne det fra Riksteatrets turné — de vil i tilfelle ha glede av å se det satt opp for TV, og trekke sammenlikninger.

Hvis det er noen i denne nyfemismens ulvinnetid som ikke er obs på dette stykket skal det ganske kort oppsummeres: fem gamle skolevenninner kommer sammen til en hyggelig aften, som etterhvert blir til noe av et oppgjør med dem selv og med hverandre. Adskillige skjell faller fra øynene, meget skjult sårhet, frustrering og ulykkelighet kommer for dagen, og mange harde og urettferdige ting blir sagt om mannsamfunnet. Det er kvinnesak i det ekstreme som blir fremført — men først og fremst er stykket drivende godt satt opp og spilt. Det er sjelden å høre så naturlige og muntlige replikker, sjelden å møte så sikker karakteristikk, sjelden å oppdage at en forfatterinne som står så aktivt engasjert i steil nyfeministisk holdning samtidig kan

være så mangesidig i sitt syn. Hun preker noen ganger (og preken er alltid dårlig i et teaterstykke), men for det meste observerer hun, utleverer hun, som om skikkelsene hun har skapt lever sitt eget liv, og ikke alltid er villige til å adlyde forfatterinnens intensjoner.

Mange tanker kan man gjøre seg her, om urett og undertrykkelse, om det nedslående i det ensfargede samfunnssynet som stadig kommer frem, om det stereotype synet på abort som selvfølgelig blir dosert, men det som slo meg mer enn noe annet var demonstrasjonen av VENNSKAP som så selvfølgelig hersket mellom disse kvinnene. Mange har vel som anmelderen trodd at VENNSKAP er noe som mer kjennetegner mannen enn kvinnen. Det er likesom tatt for gitt at menn er VENNER — kvinner, vel, de sladrer om hverandre og drikker formiddagskaffe og snakker husmorsnakk, men virkelige VENNER det er bare mannfolk.

Bjørg Vik's skuespill åpner for refleksjoner omkring dette: den måten disse kvinnene reagerer på hverandre på er så helt overbevisende og selvfølgelig basert på vennsforhold av en soliditet og overbærenhet og forståelse som jeg tror meget få menn har fått erfare i sine forhold til nærstående av samme kjønn. Jeg tror dette er en viktig ting, jeg tror at hvis vi alle begynner å se oss litt skarpere omkring vil vi oppdage at menn har i virkeligheten langt færre nære venner enn kvinner har, at også på dette feltet er kvinnene oss overlegne.

Det er nesten ille å måtte innrømme det, men Bjørg Vik — som jeg er helt uenig med på de aller fleste områder — har overbevist meg om at kvinner kan være bedre venner enn menn. Se stykket når det kommer igjen, som det sikkert gjør. Det er meget godt.

PER BANG.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning
Medredaktør: Karin Gullerud-Johansen O.P.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26
Redaktøren privat: 28 95 18

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1
Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 60 pr. år
Kr. 30 1/2 år. Utlandet (ikke Skandinavia) kr. 70

Annonser: 10 dager før utg.dagen. 24 nr. årlig. - Postgiro 204 648